

ОБЕРЕЖНО-ЗМІ!

Змії розповсюджені майже всюди на земній кулі, за винятком полярних зон, а також деяких островів. Вони, як правило, самі на людину не нападають. Кусають лише у випадках самозахисту, коли людина несподівано наступає, хватає рукою разом з травою або переслідує їх.

До отруйних змій в Україні відносяться гадюка звичайна, гадюка степова та мідянка. Найбільш небезпечною гадюка стає під час кублення у так званий “шлюбний період”, який триває з кінця червня приблизно до 10 липня, проте в залежності від середньої температури у травні-червні цей період може трохи зміщуватися на більш ранній або пізній термін. Саме на цей період припадає переважна більшість укусів людей зміями. Мідянка, взагалі, відноситься до умовно отруйних змій, бо її отруйні залози розташовані на піднебінні і вона не має спеціального апарату для укусу (зубів), котрий виділяє отруту. Отрута виділяється безпосередньо із залоз. Отже щоб мідянка вразила людину своєю отрутою, їй треба запхнути палець у рот до самого піднебіння, та і то, на пальці повинна бути ранка. Найбільш небезпечні укуси в ділянці голови, шиї, поблизу великих кровоносних судин. Після укусу гадюк трагічні наслідки бувають рідко, але деколи розвиваються тяжкі ускладнення.

При укусі невідомої змії не варто піддаватися панічним настроям. Хвилювання стимулює прискорення серцевого ритму, що сприяє швидкому проникненню отрути в кров. Необхідно дихати повільно і глибоко. Насамперед, необхідно установити, чи дійсно є привід для занепокоєння. Уважно огляньте місце укусу. Якщо вкусила гадюка, то в місці укусу залишаються сліди двох отруйних зубів (рідше – одного) – кровоточиві ранки, що віддалені одна від одної на 1-1,5 см. укуси неотруйних змій мають зовсім інший вигляд: на шкірі помітна дуга із багатьох дрібних подряпин.

На місці потрапляння отрути спочатку відчувається свербіж, через 10-15 хвилин починає розвиватися набряк, пухирці, наповнені рідиною, можливий крововилив. Ці ознаки досягають свого максимуму через 10-12 годин із моменту укусу. Пульсуючий біль у місці укусу, як правило, незначний. Злегка болючі лімфатичні вузли. Зазвичай, картина отруєння цим вичерпується, але в ряді випадків отруєння протікає більш тяжко. Хворий блідніє, відчуває запаморочення, нудоту, страх, можливе (особливо при значних набряках) падіння артеріального тиску і непритомність. Проте, за звичайних умов, вже через 10-15 годин стан потерпілого стабілізується, а приблизно з закінченням другої доби починається швидке зменшення набряку. Через 3-10 днів зникають усі зовнішні прояви хвороби. Важкість отруєння залежить від різних факторів: - від розміру змії; - від віку і ваги потерпілого, тому що токсичність співвідносна від кількості отрути на кілограм маси укушеного; - від сезону (восени токсичність і кількість отрути найвища); - від близькості місця укусу до магістральних кровоносних судин.

Домедична допомога при укусах змій

- допоможіть постраждалому зайняти зручне положення;
- укушену кінцівку опустіть нижче рівня серця;
- висмоктуйте отруту з рани (при пошкодженні у вас слизової оболонки губ або рота, при кровотечі ясен та карієсу зубів, цього робити не можна);
- промити ранку розчином марганцю або перекисом водню та перев'язати;
- змазати місце укусу спиртом, горілкою, одеколоном;
- прикладати до місця укусу холод, краще міхур з льодом;
- не припалювати ранку розпеченим залізом, сірниками, порошком марганцю тощо - це ще більше пошкоджує тканину тіла;
- обмежити фізичні зусилля, щоб зменшити розповсюдження отрути в організмі;
- не давати алкоголь і препарати, які підвищують тиск;
- якомога швидше доставити потерпілого у лікарню.